

REPORTER

15. Mart - Svetski dan potrošača

POLOŽAJ POTROŠAČA U SRBIJI

Ni ovog 15. Marta potrošači u Srbiji nemaju mnogo razloga za slavlje. Njihov položaj kao najslabijeg učesnika na tržištu nije se bitnije promenio, a još manje popravio. Država ih i dalje ne smatra delom tržišta čiji bi glas morao da se čuje u institucijama sistema, niti o njihovim interesima vodi računa pri uređivanju odnosa na tržištu. Tako je uređujući odnose po evropskim standardima u finansijama, zdravstvu, telekomunikacijama, turizmu, legalizaciji, država 'zaboravila' da obezbedi da se i u donošenju odluka i njihovom sprovođenju u praksi čuje i glas potrošača (korisnika). Rezultat takvog pristupa je nastavak stare prakse, da u Srbiji svi brinu o potrošačima, država, funkcioneri, Narodna banka, firme, privredne komore, razni instituti, ali ne i sami potrošači. Javnog registra organizacija potrošača još uvek nema, niti propisane procedure koja bi obezbedila da se čuje glas potrošača u lokalnoj samoupravi, pokrajini i republici. Stoga ne čudi što predstavnika potrošača i dalje nema u institucijama sistema: javnim agencijama (lekovi, stuja, telekomunikacije); telima za prava pacijenata; u sistemu službi za reklamaciju, ...

Hoće li buduća Vlada nastaviti ovakvu praksu? Da li će se transformacija javnog i komunalnog sektora, i izgradnja sistema i institucija nezavisne kontrole i bezbednosti proizvoda, obaviti bez prisustva potrošača?

Prava potrošača u Srbiji još i mogu da se nađu u zakonima, jer se preuzimaju evropske odredbe, ali veoma malo toga funkcioniše u praksi. Sa nebrigom svoje države potrošači u Srbiji suočavaju svakog dana. Slaba im je uteha što to potvrđuju i Evropski izveštaji o stanju zaštite potrošača u Srbiji.

Iskreno se nadamo da će nova Vlada imati bolji odnos prema pravima potrošača i da će brzo i delotvorno početi da u praksi sprovodi usvojene zakone poštujući evropske preporuke. A one su iznete još 1995 godine u Beloj knjizi (Bela knjiga priprema pridruženih zemalja centralne i istočne Evrope za integraciju u unutrašnje tržište Unije, Beograd 2001), a preciziraju se u Sporazumu o pridruživanju. Kao što znamo taj sporazum Srbija tek treba da potpiše.

Evo preporuka iz Bele knjige i pregleda šta je od toga urađeno u Srbiji.

1. priznavanje temeljnih prava potrošačima, koja su priznata akcionim programima Zajednice u korist potrošača od 1975. godine.

Država je to počela raditi. Donet je Zakon o zaštiti potrošača, a prava potrošača spominju se i u drugim zakonima (cene, konkurencija, javne agencije). Takođe je Vlada na kraju svog mandata u januaru 2007 usvojila Nacionalni Programa zaštite potrošača (2007- 2012).

2. formiranje adekvatne institucionalne strukture nadležne za pitanja u vezi sa potrošačima, uključujući i dodelu opšte i horizontalne odgovornosti za pitanja u vezi sa potrošačima jednom određenom organu vlasti, u čijoj će nadležnosti biti preduzimanje inicijativa u toj oblasti i koordinacija akcija preduzetih od strane drugih organa vlasti na osnovu drugih politika; na nivou Evropske unije, Služba za politiku zaštite potrošača igra tu ulogu i zvanično je priznata potreba da se politika zaštite potrošača integriše u druge politike Unije, kao što su konkurencija i unutrašnje tržište;

Članom 64. Zakona o zaštiti potrošača utvrđeno je da poslove zaštite potrošača obavlja Ministarstvo trgovine turizma i usluga, u saradnji sa drugim organima i organizacijama. Ovim članom utvrđene su i nadležnosti ministarstva. One su veoma uopštene, i neprecizne. U praksi zaštita potrošača se odvija u okviru Sektora za trgovinu, cene i usluge, sa krajnje uopštenim i nadležnostima. Nije nam poznato da se i jedno drugo ministarstvo (pravde, zdravlja, finansija, privrede) bavi zaštitom potrošača, niti organi u pokrajini i lokalnoj samoupravi.

3. formiranje konsultativnih struktura, opštih (Potrošački komitet za konsultacije) ili posebnih (u sektorima kao što su lekovi, hrana, kozmetika), koje će predstavljati interese potrošača i obezbediti učešće potrošača u procesu donošenja odluka;

Pod opštim konsultativnim strukturama mogli bi se smatrati formirani saveti potrošača. Prvi je formiran pre par godina u Sekretarijatu za privredu IV Vojvodine, a drugi 2006. g u nadležnom Ministarstvu trgovine turizma i usluga. Razlikuju se u sastavu (prisustvo ponuđača robe i usluga), a zajedničko im je da su savetodavna tela Ministra, odnosno Sekretara, i da je njihova uloga krajnje nedefinisana. Njihove 'odluke' nikog ne obavezuju u procesu donošenja odluka bitnih za potrošače, niti imaju propisane procedure kako do njih stižu mišljenja organizacija potrošača i kako ih oni dalje integrišu u druge politike. U pogledu obaveze formiranja konsultativnih struktura po sektorima, treba sagledati u kojoj meri su to novoformirane javne agencije (jer zakon predviđa učešće potrošača, korisnika u njihovom radu) Nije nam poznato da neka od njih (lekovi, telekomunikacije) imaju predstavnika nezavisnih organizacija potrošača, niti da ima propisane procedure koja će obezbediti učešće potrošača

4. Razvoj informativnih i obrazovnih programa čiji je cilj povećanje svesti potrošača

Država do sada nije izdvojila sopstvena sredstva, niti je uspela (za razliku od okolnih država) da obezbedi evropska sredstva za ove namene. Informisanjem potrošača bave se na različite načine organizacije potrošača, pojedinačno i sporadično.

5. obezbeđivanje efikasnih mehanizama za naknadu koji će omogućiti potrošačima da efikasno ostvare svoja prava. Neki od tih mehanizama predloženi su u Zelenoj knjizi Komisije o pristupu pravdi iz novembra 1993. godine

Nažalost pristup pravdi potrošača Srbije isti je kao pre demokratskih promena. Zakon

o obligacionim odnosima nije menjan. Ne funkcioniše evropska direktiva o nepravednim odredbama u tipskim ugovorima. Nije formirana ni jedna arbitraža koja bi rešavala sporove potrošača.

6. unapređenje i pomaganje razvoja organizacija potrošača koje nisu javna tela.

Ko su organizacije potrošača u Srbiji koje nisu javna tela, i na koji način je država u obavezi da ih pomaže još uvek ne znamo. Zakon o zaštiti potrošača nije predvideo obavezu države da finansira njihov rad, niti je regulisan način kako se to radi (javnim konkursom). Nadležno Ministarstvo trgovine turizma i usluga nije sačinilo evidenciju organizacija potrošača (na šta ga zakon obavezuje). Ovaj posao ostaje za buduću Vladu. Zašto je u Srbiji tako teško napraviti registar nezavisnih organizacija potrošača (ako su napravljeni za firme, banke, agencije) pokušaćemo da odgovorimo u nekom od sledećih brojeva

Evo nekih kriterijuma koje moraju da ispune evropske organizacije potrošača;

- da deluje isključivo u korist potrošača i da su sposobne da u praksi demonstriraju svoju kompetentnost
- da deluju nezavisno od vlade (nacionalne, regionalne ili lokalne) i drugih nepotrošačkih interesa, (industrijskih, komercijalnih, političkih partija i sindikata).
- da ne prihvataju reklamiranje, oglašavanje poruke plaćene ili neplaćene, u svom objavljivanju, i delovanju

Dakle pred novom vladom je puno posla, a naša obaveza je da na to stalno podsećamo.

Edina Popov

JAVNI POZIV

PRIDRUŽITE SE OVOM TIMU!

UKOLIKO STE :

- * MLADI (ILI SE TAKO OSEĆATE)
- * ŽELJNI NOVIH ZNANJA I ZVANJA
- * UVERENI DA SU EVROPSKI STANDARDI PRAVLJENI BAŠ PO VAŠOJ MERI
- * SPREMNI DA SE LIČNO ANGAŽUJETE U ZAŠTITI PRAVA POTROŠAČA
- * SPOSOBNI DA SE DOKAŽETE KAO KREATIVAC RADEĆI U TIMU
- * VOLJNI DA POŠTUJETE NAŠ ETIČKI KODEKS

Za sve informacije u vezi posla i volontiranja APOS-u obratite se gospođi Ivoni Gruber. Tel: 021/6623 759, e-mail: apos@sezampro.yu

Šta kupiti za kućnu upotrebu

LAPTOP ILI PC-RAČUNAR?

Jednog dana se to svakome dogodi. Stari računar je otkazao i treba ga zameniti novim. Da li da to opet bude moćna stvar, koja se glasno čuje ispod radnog stola? Mnogo je moderniji i praktičniji tanjušni laptop koji možemo da zaklopimo i prenese u dnevni boravak, ili gde već želimo.

Favorit kupaca je laptop

Broj prodatih laptop računara je mnogo veći od broja prodatih klasičnih PC-računara.

Postavlja se pitanje, da li zaista uvek ima smisla, jedan veliki desktop zamenit kompaktnim laptop računarom.

Sadržaj je preuzet je iz časopisa *test* (br.2/2006 - www.test.de) u saglasnost izdavača STIF TUNG WARTTEST-a. Kopiranje nije dozvoljeno bez saglasnosti APOS-a

test	Laptopovi - od 38-do-39-cm. (15")									
	Benq Joybook R53 G16	Toshiba Satellite L20-120	Acer Aspire 1652 WLMi	Samsung R50 WVM 1703	Asus A6KM-Q002H	Dell Inspiron 1300 Advanced	Fujitsu Siemens Amilo A1667G	Sony Vaio VGN-FS315M.G4	Hewlett Packard Pavilion ze2356ea	Maxdata NB ECO 4100IW DE
cena u evrima	1140	920	1100	1160	1010	1010	1100	1160	1010	1000
Test - UKUPNA OCENA KVALITETA	100%	DOBRO (2,1)	DOBRO (2,3)	DOBRO (2,4)	ZADOVOLJ. (3,0)	ZADOVOLJ. (3,1)	ZADOVOLJ. (3,1)	ZADOVOLJ. (3,1)	ZADOVOLJ. (3,2)	ZADOVOLJ. (3,2)
EFIKASNOST RAČUNARA	25%	Jako dobro (1,5)	Jako dobro (2,1)	Dobro (1,6)	Dobro (1,8)	Dobro (1,9)	Dobro (2,5)	Dobro (1,6)	Dobro (1,9)	Zadovoljavajuće (2,7)
Kancelarijska primena	++	++	++	++	++	++	+	++	+	+
Multimedija	+	+	+	+	+	+	+	+	O	O
3D-akcione igre	+	O	+	+	+	⊖	+	+	O	+
UPO TREBA	20%	Dobro (2,4)	Dobro (2,4)	Zadovoljavajuće (2,8)	Dobro (2,3)	Zadovoljavajuće (2,8)	Zadovoljavajuće (2,7)	Dobro (2,5)	Zadovoljavajuće (3,0)	Zadovoljavajuće (2,7)
Dokumentacija	+	+	⊖	+	O	+	+	⊖	⊖	O
Stanje pri isporuci i postavljanje	O	+	⊖	O	O	O	O	⊖	++	O
Svakodnevna upotreba	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Rukovanje	O	+	+	+	O	O	⊖	O	O	O
SLIKA	15%	Dobro (2,2)	Dobro (2,4)	Zadovoljavajuće (3,3)	Zadovoljavajuće (3,2)	Zadovoljavajuće (3,2)	Dobro (2,4)	Zadovoljavajuće (3,4)	Dobro (2,5)	Dobro (2,3)
AKU BATERIJA	15%	Zadovoljavajuće (3,2)	Zadovoljavajuće (2,8)	Zadovoljavajuće (2,6)	Dovoljno (3,6)	Dovoljno (3,7)	Dovoljno (3,6)	Dovoljno (4,3)	Dovoljno (3,9)	Dovoljno (4,2)
SVESTRANOST	10%	Dobro (1,8)	Zadovoljavajuće (2,9)	Zadovoljavajuće (2,7)	Dobro (2,4)	Dobro (2,2)	Dovoljno (3,2)	Dobro (2,0)	Dobro (2,2)	Zadovoljavajuće (2,7)
Softver	+	⊖	⊖	O	O	O	O	++	O	⊖
Hardver	+	+	+	+	+	O	++	+	+	+
OSOBNOSTI U ODNOSU NA ŽIVOTNU SREDINU	15%	Dobro (2,0)	Dobro (1,6)	Dobro (1,9)	Dobro (2,2)	Dobro (1,9)	Jako dobro (1,4)	Dobro (2,0)	Dobro (2,2)	Dobro (2,0)
Zvuk	+	++	+	+	+	++	+	+	+	+
Potrošnja energije	+	+	+	+	+	++	+	+	+	+

OPREMLJENOST/TEHNIČKE OZNAKE	Intel Pentijum M750/1,9	Intel Pentijum M740/1,7	Intel Pentijum M740/1,7	Intel Pentijum M740/1,7	AMD Turion 64 Mobile MT-30/1,6	Intel Pentijum M740/1,7	AMD 64 3400+/2,4	Intel Pentijum M740/1,7	AMD Turion 64 ML-30/1,6	Intel CeleronM 360/1,4
Processor/frekvenca u GHz										
Radna memorija u MB/hard disk u GB	512/80	512/40	1024/80	512/80	512/60	512/60	512/60	512/80	1024/80	512/60
CD/DVD+R/DVD-R/Double-Layer Rezanje	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■
Čitač kartice za SD/xD/MS/SM	■/■/■/⊖	⊖/⊖/⊖/⊖	⊖/⊖/⊖/⊖	■/⊖/■	■/⊖/■	⊖/⊖/⊖/⊖	■/⊖/■	⊖/⊖/■	■/■/■	■/⊖/■
WLAN/bluetooth/firewire/Broj USB	■/■/■/4	■/■/■/3	■/■/■/3	■/⊖/■/4	■/⊖/■/4	■/⊖/■/3	■/■/■/3	■/■/■/3	■/■/■/3	■/■/■/4
Grafički čip	ATI Radeon Mobility x600	Mobile Intel 915GM	ATI Mobility Radeon x300	ATI Mobility Radeon x300	NVIDIA GeForce Go7300	Mobile Intel915GM	ATI Radeon x700	NVIDIA GeForce Go6200	ATI Radeon Xpress200M	NVIDIA GeForce Go6200
Grafička memorija u MB/DVI-priključak	64/⊖	64/⊖	128/⊖	128/⊖	64/⊖	32/⊖	128/■	128/⊖	120/⊖	64/⊖
Dijagonala slike u cm/površina displeja	39/matt	38/matt	39/refleksija	39/refleksija	39/refleksija	39/matt	39/refleksija	39/refleksija	39/matt	39/matt
Rezolucija u pikselima	1280x800 (16:10)	1024x768 (4:3)	1280x800 (16:10)	128x800(16:10)	1280x800 (16:10)	1280x800 (16:10)	1280x800(16:10)	1280x800(16:10)	1024x768 (4:3)	1280x800(16:10)
Potrošnja energije(efikasnost)u W(urad,stand-by/kada ne radi	52/2,0/2,0	72/2,5/2,0	59/2,0/1,0	65/2,0/2,0	70/2,0/1,0	38/1,5/1,5	66/2,0/1,5	50/1,5/1,0	57/2,0/1,0	51/2,5/2,0
Vreme rada aku baterije pri intenzivnom/srednjem korišćenju u h: min	2:00/2:40	2:20/3:10	2:40/3:00	1:40/2:10	1:40/2:00	1:40/2:30	1:30/1:40	1:30/2:10	1:20/1:30	2:00/2:10
Vreme punjenja aku baterije u h:min	1:30	1:50	2:10	2:10	1:50	1:50	4:00	3:10	2:00	3:40
Širina xubina xvisina u cm	36x27x4,0	33x27x3,8	36x28x3,5	36x26x3,8	35x29x3,8	36x27x4,5	36x27x4,5	37x27x4,0	33x28x4,3	35x29x4,3
Težina notebooka/mrežni deo u kg	2,8/0,4	2,7/0,4	3,0/0,3	3,1/0,6	3,1/0,6	3,1/0,6	3,3/0,8	2,8/0,4	3,0/0,3	3,2/0,3
Isporučeni softveri	Works Suite 2005,Power DVD,Power Director,Power Producer,Qmusik,Photo Explorer,Nero 6.	Sonik Record Nov,Inter Video,WinDVD,WinDVD Creator.	N t i C d & D V D Maker,Power Producer.	Power DVD,AVStation Premium.	Works 8,Nero6,Power Director,Media show,Asus DVD.	Works7,Dell Picture Studio3,McAfee,Sonic myDVD,PowerDVD.	Works8,Nero6,PowerD VD,Power Cinema.	Microsoft Office 2003Small Business,Adobe Premiere Standard,Roxio Digital Media.	Works 8,Sonic MyDVD,WinDVD,iTunes.	Nero 6,PowerDVD

Ocene za rezultate ispitivanja Kod jednake ocene redosled po abecedi
 ++jako dobro(0,5-1,5)+dobro(1,6-2,5) -da, ⊖-ne
 Ozadovoljavajuće(2,6-3,5) 1)Po podnaču male su zalije tog modela.
 ⊖dovoljno(3,6-4,5)- nedovoljno(4,6-5,5) Svi imaju Win XP Home PC-kard-ubodno mesto.

Minimiziranje uvek ima svoju cenu, a mobilnost je kompromis sa efektom. U čemu je suština i gde tačno leži moć ova dva tipa računara, proverićemo u testu.

Testirali smo deset aktuelnih-multimedija-laptop računara i šest normalnih PC-računara. U pogledu cene upoređivali smo laptope klase oko 1000 evra i PC-računare od 700 do 800 evra plus 200 do 300 evra za monitor koji ide uz njih.

PC računar - veća efikasnost

U laptop računaru zajedno rade razne komponente u malom prostoru. U kompaktnom kućištu se one teško hlade. Akubaterije moraju da budu energetski štedljive. Skoro svi laptop računari u testu imaju posebno za njih ugrađene glavne procesore kao Intelov pentium M ili Turion od AMDa. Takvi laptop procesori daju pri istoj frekvenciji veću jačinu računaru nego 'normalni' čipovi.

U testu se vidi njihova efikasnost. Za kancelarijsku upotrebu svi laptop računari ocenjeni su sa ocenom

„dobro“ ili „jako dobro“, čak i kod multimedijalne upotrebe kao što je obrada slike. Svi sem dva su dobila ocenu „dobro“. Za većinu korisnika ovi uređaji su uvek dovoljno efikasni.

Sa procesorima visoke frekvencije i bržim hard diskom kod PC-računara, mali laptop računari ne mogu da se nose. Veliki računari su skoro uvek u multimedijalnoj efikasnosti ocenjeni sa ocenom „jako dobro“. Izuzetak je Packard-Bell-PC. Ko često koristi ove osobine i obrađuje slike ili snimke, zna da ceni takvu jačinu. Za nespornu i veliku efikasnost, posebno za kompjuterske igre, desktop računari su ubedljivo najbolji izbor.

PC računar - više mesta za skladištenje podataka

Svi podaci koje obrađuje računar, moraju se negde skladištiti. Posebno slike, muzika i video snimci zauzimaju puno prostora na hard disku. Prilikom testiranja kapaciteta hard diska kod laptop računara uočena je značajna razlika. TOSHIBIN uređaj sa 40 gigabajta prostora za skladištenje ima najmanji disk. To je malo prostora i za srednju MP3 kolekciju. Najveći laptop-diskovi u testu imaju 80 gigabajta. To je dovoljno za omiljenu muziku, fotografije sa odmora i poneki video. Situacija je sasvim različita kod desktop PC računara. U testu njih dva imaju duplo veći hard disk u odnosu na laptop, a preostli čak tri puta veći. Kod njih se problem sa prostorom ne javlja tako brzo.

PC- računari- bolja opremljenost

Uopšteno gledano PC-računari su bolje opremljeni nego laptop. Na primer, laptop računari imaju tri-četiri USB priključka, a PC- računari od pet do sedam priključaka. Isto je i sa karticama za memoriju. Svi PC-računari u testu imaju čitače za gangigen format. Kod većine laptop računara ovaj izbor je manji. Laptop računari od TOSHIBE, DELL i ACER i nemaju čitač. Svi testirani laptop računari mogu da narežu DVD-i. Međutim, ALI DELL i Packard Bell PC-računari imaju dodatni uređaj tako da može direktno da kopira i CD-e i DVD-i. Ostalih PC-računari imaju mogućnos ugradnje takvih uređaja ako za tim bude potrebe.

PC računari – više fleksibilnosti

To je još jedna prednost desktop PC-računara. Njihov hardver može mnogo fleksibilnije da se prilagođava promenljivim potrebama korisnika jer se pojedinačne komponente mogu lako zameniti ili ugraditi.

I najveći hard disk je u jednom trenutku pun. Dobro je kad se jednostavno može ugraditi još jedan!

Primer, računar je odličan, samo je grafika previše spora. Grafička karta se može zameniti bržim modelom! FALI ISDN modem, TV kartica ili firewire-priključak za kamkorder? Odgovarajuće kartice u slotu na PC računaru mogu i laici da ugrade. To je najlakše uraditi kod DELL i Hawlett Packarda. Lako se otvaraju, a uređaji i ugradne kartice mogu se bez šrafova vaditi i ugrađivati.

I svi testirani laptop računari imaju slot-ove za kartice za nadogradnju, u ovom slučaju u PC-kard-formatu, što na radnom stolu zauzima mesto. Ni kod jednog testirano laptop računara grafička kartica se ne može lako zameniti. U još jednoj stavci su laptop računari manje fleksibilni u odnosu na desktop PC-računare. Naime displej i tastatura kod testiranih laptop računara su međusobno čvrsto povezani i manje su ergonomski.

Laptop – praktičniji i lakši za usput poneti

Svi ti kompromisi, na koje koisnik laptopa pristaje, kad ga kupuje služe jednom cilju. Potrebi. Da računar bude tako mali da može da se sklopi i lako transportuje. Kome je to važno, taj treba da pri kupovini obrati pažnju i na težinu laptopa. Na primer Amilo od Fujitsu-Siemens sa priključkom za mrežu teži četiri kilograma. Ta težina nije prikladna za transport i nošenje.

Efikasnost akubaterije ni kod jednog uređaju u testu nije bila zadivljujuća. Čak tri laptopa su ocenjena sa ocenom „dovoljno“. Kod ostalih bi trebalo usput potražiti i šteker. Ko koristi računar samo u kući, ipak će najbolje proći sa klasičnim PC-kućištem.

RADNA ERGONOMIJA

Kako sprečiti ukočenost?

Što se ergonomije tiče bolji su desktop računari. Loše ureden prostor za računarom može da izazove kod korisnika ukočenost glavobolja i bol u očima. Za razliku od laptop računara, kod desktop računara tastatura i monitor mogu se pozicionirati nezavisno jedno od drugog. Tako možemo optimalno da podesimo radni prostor prema svojim potrebama.

Način sedenja: Sto i stolica treba da budu tako postavljeni da su površina za sedenje i kolena u istoj ravni. Nadlaktica treba da bude opuštena na dole, podlaktica bez naprežanja, pod pravim uglom u odnosu na vas i da može da se osloni na sto.

Monitor: Poželjno je da ugao i visina mogu da se podešavaju i da bude tako postavljeni da gornji rub slike bude u visini očiju. Udaljenost od očiju treba da bude u skladu sa veličinom ekrana i iznosi između 50 i 80 centimetara.

Tastatura: Ne treba da bude previsoko postavljena, ni previše nagnuta. Ispred tastature treba da bude dovoljno porostora za šake i ruke. Posebno ergonomske tastature imaju 'knik' između leve i desne šake.

Savet: tastatura laptop računara je često preuska i pruža malo prostora za oslanjanje šaka i ruku. Zato u kućnim uslovima treba koristiti eksternu tastaturu i miša. Eventualno može da pomogne i držač za laptop, kako bi displej doveli u odgovarajuću poziciju.

test – NAŠ SAVET

Za isti novac klasični desktop-PC- računara pruža ubedljivo više efikasnosti, opremljenost i mogućnos nadogradnje, u odnosu na laptop. Najbolju ocenu 'jako dobar' za efikasnost i učinak u testu je dobio Hewlett-Packard Pavilion t3257.de. Košta 793 evra.

Skoro jednako brz ali znatno tiši, takođe ocenjen ocenom „jako dobar“ je i Dell Dimension 5150 Large, koji košta 790 evra. Ocenom 'dobar' za nošenje ocenjen je laptop Joybook R53 G16 od BenQ, koji košta 1140 evra. Njegova akubaterija je ocenjena sa ocenom „zadovoljavajuće“.

Personalni računari

test	Dell Dimension 5150 Large	Hewlett Packard Pavilion t3257.de	Medion Multimedia PC Intel P4 640 (PC MT 7)	Acer Aspire E300	Fujitsu Siemens Scaleo Pi P-GER-VARIO107	Packard Bell iMedia 5191
cena u evrima	790	795	835	755	700	760
test - UKUPNA OCENA KVALITETA 100%	JAKO DOBRO (1,5)	JAKO DOBRO (1,5)	DOBRO (1,7)	DOBRO (1,9)	DOBRO (2,2)	DOBRO (2,2)
EFIKASNOST RAČUNARA 40%	Jako dobro (1,1)	Jako dobro(1,0)	Jako dobro (1,2)	Jako dobro (1,2)	Dobro (1,6)	Dobro (2,4)
Kancelarijska primena	++	++	++	++	++	++
Multimedija	++	++	++	++	++	O
3D-akcione igre	+	++	+	+	+	☒
UPOTREBA 20%	Dobro (2,1)	Dobro (1,7)	Dobro (2,2)	Zadovolj. (2,6)	Zadovolj.(2,9)	Dobro (2,3)
Dokumentacija	+	+	O	☒	O	O
Stanje pri isporuci i postavljanje	O	O	+	O	+	++
Svakodnevna upotreba	+	++	++	++	+	+
Ugradnj komponenti	++	++	+	+	O	+
SVESTRANOST 25%	Jako dobro (1,5)	Jako dobro (1,4)	Jako dobro (1,3)	Dobro (1,6)	Dobro (2,5)	Dobro (1,6)
Softver	O	O	+	O	☒	O
Hardver	++	++	++	++	+	++
Interna nadogradnja	+	++	+	+	O	+
OSOBENOSTI U ODNOSU NA ŽIVOTNU SREDINU 15%	Jako dobro (1,4)	Zadovolj. (2,6)	Zadovolj. (3,1)	Zadovolj. (3,0)	Dobro (2,2)	Dobro (2,3)
Zvuk	++	O	O	O	+	+
Potrošnja energije	+	+	O	O	+	O
OPREMLJENOST/TEHNIČKE OZNAKE						
Procesor/frekvenca u GHz	Intel Pentijum 4630/3	AMD Athlon 64 3700+/2,2	Intel Pentijum 4640/3,2	AMD Athlon 64 3400+/2,2	Intel Pentijum 4630/3	Intel Pentijum 4519/3,1
Radna memorija u MB/hard disk u GB	1024/250	1024/250	1024/160	1024/250	512/160	1024/250
CD/DVD+R/DVD-R/Double-Layer Rezanje	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■
Čitač kartice za SD/xD/MS/SM	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■	■/■/■
Modem/TV-karta/LAN/WLAN	■/☒/■/☒	☒/☒/☒	☒/■/☒	☒/☒/■/☒	☒/■/☒	☒/■/☒
Firewire/brojUSB ukupno/vom	☒/5/2	■/7/3	■/6/2	■/6/2	■/6/2	■/6/2
Slot za PCI-kartu/radna memorija	2/2	3/2	2/2	3/0	3/0	2/2
Grafički čip	ATI Radeon x600	NVIDIA GeForce 6600	ATI Radeon x600	ATI Radeon x700	ATI Radeon x300	NVIDIA GeForce 6200 LE
Grafička memorija u MB/DVI-priključak	256/■	256/■	256/■	256/■	128/☒	128/☒
5.1 Sound/video in/out	■/☒/■	■/☒/■	■/■/■	☒/☒/■	■/☒/■	■/☒/■
Potrošnja energije u W:u radu / stand-by/ kad ne radi	112/1,0/1,0	90/4,0/1,0	128/4,0/3,5	98/6,5/3,5	118/2,0/1,0	134/2,0/2,0
Širina/dubina/visina /u cm	19x44x41,5	19x42x38,5	18x39x36,7	18x44x36,5	19x43x37,2	19x38x38,5
Isporučeni softveri	Windows XP Media Center Edition, Works 8, Sonic my DVD, Dell Picture Studio, Power DVD.	Windows XP Home, Works 8, Sonic Record Now, Win DVD, iTunes, HP photosmart, Power DVD.	Windows XP Home, Star Office 7, Nero 6, Home Cinema, Tactical Commanders.	Windows XP Home, Works 8, NTI CD&DVD Marker, Power DVD.	Windows XP Home, Nero 6, Inter Video DVD, WinDVD, Life for Speed.	Windows XP Home, Works
Ocene za rezultate ispitivanja Kod jednake ocene redosled po abecedi ++jako dobro(0,5-1,5)+dobro(1,6-2,5) -da, ☒-ne Ozadovoljavajuće(2,6-3,5) 1)Po ponudaču mala je zalih modela. ☒dovoljno(3,6-4,5),- nedovoljno(4,6-5,5) Svi imaju:CD-rezačku funkciju,VGA-priključak za monitor.						

Izdanja APOSa

možete pogledati i preuzeti na našem sajtu www.apos.org.yu ili poručiti na telefon 021 6623 759

Asocijacija potrošača Srbije je nezavisna, nevladina organizacija osnovana 2003. godine sa ciljem da u Srbiji promoviše prava i zastupa interese potrošača nezavisno od državnih, industrijskih, trgovačkih, političkih, sindikalnih i drugih nepotrošačkih interesa u skladu sa evropskim standardima. Članovi APOS-a su fizička i pravna lica.